

Sorteringsguide för återvinnare

Ge dina prylar ett längre liv

Det bästa för miljön är att tänka över inköp och vårda dina prylar så att de håller länge. Att dela, låna eller köpa second hand är bra miljöval.

Det du inte längre behöver kan ha ett värde för någon annan. Att sälja eller ge bort är bättre än att kasta.

Du kan lämna prylar till återbruk på din återvinningscentral eller till second hand. Sport- och friluftsutrustning kan du även lämna direkt till Fritidsbanken i Umeå.

Varför ska jag sortera?

Dina sopor kan innehålla både värdefulla och farliga ämnen. Genom att sortera sparar du resurser och skyddar människor och miljö.

Skydda miljön från farligt avfall

Avfall som är farligt för människa och miljö är extra viktigt att sortera rätt. Våra återvinningscentraler tar hand om ditt farliga avfall på ett säkert sätt. Tillsammans räddar vi miljön från 1 000 ton farligt avfall och 1 700 ton elavfall varje år.

Metallåtervinning sparar massor med energi

Metall kan återvinnas hur många gånger som helst och sparar stora mängder resurser och energi. Det gäller särskilt aluminium, där vi sparar 95 % av den energi som annars behövs för att producera helt nytt aluminium. För stål är siffran 75 %.

Ditt matavfall driver bussar och bilar

Ditt matavfall rötas och blir till biogas, ett av världens renaste drivmedel. Tio kilo matavfall ger bränsle motsvarande en liter bensin eller diesel. På ett år samlar vi in cirka 5 000 ton matavfall som driver bussar och bilar i Skellefteå.

Här kan du lämna avfall

Gröna och bruna tunnan

- restavfall och matavfall

Återvinningsstation (ÅVS)

- förpackningar

Återvinningscentral (ÅVC)

- farligt avfall, elavfall och grovavfall

Pantautomat

- pant

Apoteket

- läkemedel

Bildemontering

- skrotbilar och bildelar

Däckfirma

- bildäck

Polisen

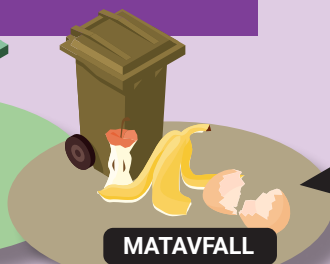
- explosiva varor som fyrverkerier, ammunition eller vapen

Behörigt företag eller återförsäljare

- gastuber och kolsyrepatroner

Öppettider och sophämtning

Öppettider till återvinningscentralen finns på vakin.se. Röda dagar och helgaftnar har vi stängt. Sopbilen kör som vanligt, även röda dagar.

GROVAVFALL

FARLIGT
AVFALL

TILL ÅTERBRUK/
SECOND HAND

GROVT OCH
FARLIGT
AVFALL

Vad händer med avfallet?

Allt avfall du sorterar tas tillvara på olika sätt.

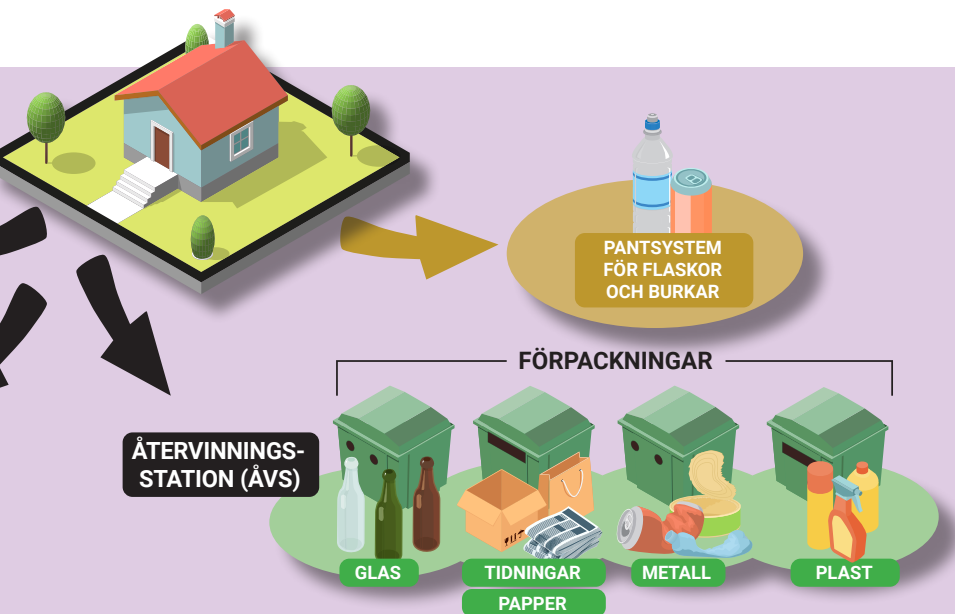
Prylar som samlas in till återbruk säljs på Returbutiken på second hand eller lånas ut på Fritidsbanken i Umeå. Vi arbetar för att fler prylar ska återbrukas och få ett längre liv.

Metall från minsta skruv till en trasig cykel samlas in och skickas till Kuusakoskis sorteringsanläggning i Skellefteå. De olika metallerna säljs sedan som råvara och blir nya produkter.

Även elavfall går till Kuusakoski. I elavfallet finns värdefulla metaller som koppar och ädelmetaller, som kan användas till nya produkter.

Materialet i förpackningar blir till nya förpackningar eller prylar.

Även det som finns kvar när du sorterat ut allt som kan återbrukas eller återvinnas kommer till nytta. Din soppåse bränns och blir el och fjärrvärme där du bor.

Så här sorterar du

Finns din pryl inte med? Testa sorteringsguiden på vakin.se

MATAVFALL. Äppelskrutt, frukt- och äggskal, fiskrens, kaffesump och andra matrester lägger du i papperspåse för matavfall i den bruna tunnan. Fler påsar finns att hämta på våra återvinningscentraler. Matavfallet blir till biogas.

RESTAVFALL. Det som blir över när du sorterat kallas restavfall. Exempel är blöjor, dammsugarpåsar, snus, fimpar, kattsand, tops, disktrasor och annat skräp. Lägg det i en soppåse i gröna tunnan. Restavfallet bränns och blir värme och el.

FARLIGT AVFALL tas om hand för att inte skada människor och miljön. Det kan vara kemikalier, sprayburkar, lösningsmedel, färg, bekämpningsmedel, olja och lim. Farligt avfall ska lämnas på återvinningscentralen, kemikalier i sin originalförpackning eller i märkt behållare. Blanda inte olika typer av farligt avfall.

ELAVFALL. Trasiga elprylar med sladd, datorer, mobiltelefoner, vitvaror, lampor, lysrör, batterier och saker med inbyggda batterier ska lämnas på återvinningscentralen. Butiker som säljer elprylar kan också ta emot elavfall.

GROVAVFALL är avfall som är tungt och skrymmande. Det kan till exempel vara trasiga möbler, leksaker, porslin, metall, byggavfall eller trädgårdsavfall. Lämnna grovavfall på återvinningscentralen. Är prylen användbar? Lämnna den till återbruk. Grovavfall som lämnas till återvinningscentralen blir nytt material eller energi.

TIDNINGAR, kataloger och reklam kan du lämna på en återvinningsstation eller i tidningsinsamlingen på återvinningscentralen. Pappersfibrerna återvinns till nytt papper.

Förpackningar

Förpackningar är det som innehåller eller skyddar en vara. Förpackningar har producentansvar, det innebär att tillverkaren ansvarar för att materialet återvinns. Förpackningar, tidningar och returpapper lämnar du på en återvinningsstation eller i förpackningsinsamlingen på våra återvinningscentraler.

Från återvinningsstationen körs materialet till uppsamlingsställen. Där samlas större mängder innan transporten går vidare till sorteringsanläggningar och/eller återvinningsanläggningar för att bli nya förpackningar och produkter.

Tips! Plast eller metall? Ibland är det svårt att veta om förpackningen är av plast eller metallfolie. Skrynkla ihop den i handen. Vecklar den ut sig igen är den mest av plast.

METALLFÖRPACKNINGAR. Konservburkar, tuber, kapsyler och lock, tomma färgburkar och aluminiumfolie.

PAPPERSFÖRPACKNINGAR. Pasta- och flingpaket, mjölk- och juiceförpackningar, papperspåsar och kartonger, presentpapper.

PLASTFÖRPACKNINGAR. Plastkassar, plastpåsar, tuber, plastfolie, innerpåsar, flaskor, burkar, frigolit, tråg till mat.

GLASFÖRPACKNINGAR. Flaskor och burkar i glas lämnas som glasförpackningar. Sortera och lämna färgade och ofärgade glasförpackningar var för sig.

6 enkla sätt att minska avfall och spara pengar

- Ta hand om dina prylar
- Låna, dela eller hyr istället för att köpa nytt
- Laga och återbruka
- Handla second hand
- Planera inköp
- Minska matsvinnet

Tack för att du återbrukar och återvinner.
Sorteringsguide finns på vakin.se

Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB | Box 4038, 904 02 UMEÅ
Kundservice 090-16 19 00 | kundservice@vakin.se
vakin.se